

ZADACI ZA VJEŽBU

a) Napišite rekurzivnu funkciju `brojpojavljanja` koja za zadano cjelobrojno polje i zadanu vrijednost vraća broj elemenata polja koji imaju tu vrijednost.

b) Napišite funkciju koja stvara novo polje koje sadrži samo elemente ulaznog polja koji se pojavljuju točno N puta (svaka vrijednost u novom polju smije se pojaviti samo jedno i predač nije bitan):

```
int * vratiVisestruke(int *ulaz, int brelUl, int n, int *brelIz);
```

Primjer: za ulazno polje: 6, 2, 3, 4, 2, 2, 4, 6, 4, 3 i $N=2$ izlazno polje je: 6, 3

Napišite i glavni program u kojem definirajte cjelobrojno polje od 20 elemenata, a zatim ga napunite slučajno odabranim cijelim brojevima u intervalu $[10, 50]$, pozovite funkciju, ispišite dobiveno polje te oslobodite dinamički stvorenu memoriju.

```
#include <stdio.h>
#define DG 10
#define GG 50
#define N 2

int brojPojavljanja (int element, int *polje, int br){
    int brojac=0;
    if (br>0){
        if (polje[0]==element) brojac=1;
        return brojac + brojPojavljanja (element, polje+1, br-1);
    }
    else
        return brojac;
}

int * vratiVisestruke(int *ulaz, int brelUl, int n, int *brelIz){
    int *novi;
    int i, brojac = 0;

    novi = (int*) malloc(brelUl * sizeof(int));

    for(i=0; i<brelUl; i++){
        //pogledati koliko se puta u ulaznom polju javlja element i ako se javlja N
        //puta a do sada već nije unesen dodaj ga na ulaz
        if (brojPojavljanja(ulaz[i], ulaz, brelUl)== n &&
            brojPojavljanja(ulaz[i], novi, brojac )== 0)
            novi[brojac++]=ulaz[i];
    }

    novi = (int*) realloc(novi, brojac * sizeof(int));

    *brelIz = brojac;
    return novi;
}
```

```
}
```

```
int main() {  
  
    int i, breleme;  
    int *polje, *novi;  
  
    srand((unsigned)time(NULL));  
  
    polje = (int*) malloc(20 * sizeof(int));  
  
    for (i=0; i<20; i++){  
        polje[i]= rand()%(GG-DG+1) + DG;  
        printf("%d ", polje[i]);  
    }  
    printf("\n");  
    novi = vratiVisestruke(polje, 20, N, &breleme);  
  
    for (i=0; i<breleme; i++){  
        printf("%d ", novi[i]);  
    }  
  
    free(polje);  
    free(novi);  
  
    return 0;  
}
```

Složenost

1. Odredite apriornu složenost (u ovisnosti o **m** i **n**) sljedećih programskih odsječaka i detaljno obrazložite svoje odgovore.

```
a) for (i=0; i<n; i++) {
    m=2*n;
    while (m>0) {
        suma+=m;
        if (m%5==0) {
            m=m/3;
        }
        m--;
    }
}
```

```
b) for (i=1; i<n; i++) {
    for (j=0; j<n; j++) {
        x=x+j;
        i=i*2;
    }
}
```

a) Vanjska petlja obavlja se n puta. Unutarnja dijeli $2n$ sa 3, ali ne u svakom koraku nego otprilike svaki peti put. Broj ponavljanja unutarnje petlje prema tome nije veći od $5 \cdot \log_3(2n)$. Iz toga slijedi da je ukupna složenost $O(n \cdot \log(n))$.

b) Nakon prvog izvođenja unutarnje petlje varijabla i biti veća od n što je uvjet prekida vanjske petlje. Zato je složenost programskog odsječka jednaka složenosti unutarnje petlje i iznosi $O(n)$

2. Odredite apriornu složenost sljedećih programskih odsječaka i detaljno obrazložite svoje odgovore.

```
a) int Funkcija1(int *mat, int n, int maxstu){
    int i, j, suma = 0;
    for (i = 0; i < n; i++)
        for (j = 0; j < n; j++){
            printf("%d\n", mat[i*maxstu + j]);
            if (i + j == 2) suma += mat[i*maxstu + j];
        }
    return suma;
}
```

```
b) int Funkcija2(int *mat, int n, int maxstu){
    int i, j;
    for (i = 0; i < n; i++)
        for (j = 0; j < n; j++){
            printf("%d\n", mat[i*maxstu + j]);
            if (i + j == 2) return mat[i*maxstu + j];
        }
}
```

```
c) int Funkcija3(int *mat, int n, int maxstu){
    int i, j;
    for (i = 0; i < n; i++)
        for (j = 0; j < n; j++){
            printf("%d\n", mat[i*maxstu + j]);
            if (i == 2) return mat[i*maxstu + j];
        }
}
```

- a) Bez obzira koji je rezultat naredbe $(i + j == 2)$ program će proći kroz cijelu matricu koja ima n^2 elemenata, pa je zato složenost $O(n^2)$.
- b) Uvjet $(i + j == 2)$ prvi put je ispunjen točno kada je $i = 0$ i $j = 2$. Do tada smo samo 2 puta prošli naredbu `if (i + j == 2) suma += mat[i*maxstu + j];`, a treći put izlazimo iz petlji. Složenost je 6 brojimo li naredbu `printf(...)` i `if(...)`, dakle konstantna, odnosno $O(1)$.
- c) Uvjet $(i == 2)$ prvi put je ispunjen točno kada je $i = 2$ i $j = 0$. Do tada smo samo $2*n$ puta prošli naredbu `if (i + j == 2)`, a onda izlazimo iz petlji. Složenost je $2*n*2$ brojimo li naredbu `printf(...)` i `if(...)`, odnosno $O(n)$.

Hash

1. Jedan zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja definiran je strukturom:

```
typedef struct{
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    double cijena;
} zapis;
```

Zapis je prazan ako je na mjestu šifre vrijednost nula. Parametri za raspršeno adresiranje nalaze se u datoteci parametri.h i oni su:

- BLOK.....veličina bloka na disku
- MAXZAP.....broj zapisa
- C.....broj zapisa u jednom pretincu
- M.....broj pretinaca

Ključ zapisa je šifra artikla, a transformacija ključa u adresu obavlja se zadanom funkcijom:

```
int adresa(int sifra);
```

Napišite funkciju koja će pronaći i vratiti prvi zapis koji se ne nalazi u onom pretincu u kojem je po svojoj šifri trebao biti (zbog preljeva). Funkcija preko svog imena vraća 1 ili 0 ovisno o tome postoji li takav zapis. Prototip funkcije je:

```
int pronadji(FILE *f, zapis *z);
```

```
int pronadji(FILE *f, zapis *z) {
    int i, j;
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) {
                if (adresa(pretinac[j].sifra) != i){
                    *z = pretinac[j];
                    return 1;
                }
            }
        }
    }
    return 0;
}
```

2. Jedan zapis tablice raspršenih adresa sadrži šifru djelatnika (long), prezime i ime (40+1 znak) i spol (1 znak). Veličina bloka na disku je BLOK. Prazni zapis sadrži šifru jednaku nuli. Očekuje se do 1000 djelatnika, a tablica je dimenzionirana za 20% veći kapacitet od očekivanog. Za slučaj preljeva koristio se ciklički susjedni pretinac. Napisati naredbe #define kojima se određuju parametri raspršenog adresiranja. Napisati funkciju koja će prebrojati koliko ima punih pretinaca. Prototip funkcije je:

```
int broji (char *datoteka);
```

Rješenje:

```
struct s {
    long sifra;
    char imePrezime[40+1];
    char spol;
};

typedef struct s zapis;
#define N 1000
#define C ((int) (BLOK / sizeof (struct zapis)))
#define M ((int) (N / C *1.2))

int broji(char *datoteka) {
    int i, j, br = 0; /* br - broj punih zapisa */
    zapis pretinac[C];
    FILE *f = fopen(datoteka, "rb");
    for (i = 0; i<M; i++) {
        fseek(f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread(pretinac, sizeof(pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++)
            if (pretinac[j].sifra == 0) break; /* prazan zapis */
        if (j == C) br++; /* ako je pretinac popunjen */
    }
    return br;
}
```

3. Jedan zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja definiran je sljedećom strukturom:

```
typedef struct{
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    int kolicina;
    float cijena;
} zapis;
```

Zapis je prazan ako je na mjestu šifre vrijednost nula. Parametri za raspršeno adresiranje nalaze se u datoteci parametri.h i oni su:

- BLOK : veličina bloka na disku
- MAXZAP : očekivani maksimalni broj zapisa
- C : broj zapisa u jednom pretincu
- M : broj pretinaca

Ključ zapisa je šifra artikla, a transformacija ključa u adresu obavlja se zadanom funkcijom:

```
int adresa(int sifra);
```

Napisati funkciju koja će pronaći zapis koji je najviše „udaljen“ od predviđenog pretinca. Ako pojedini zapis nije spremljen kao preljev, njegova je udaljenost 0; inače se udaljenost definira kao broj dodatnih pretinaca koje je potrebno pročitati da bi se zapis pronašao. (Primjerice, ako je M=15, adresa nekog zapisa 13, a zapis se nalazi u pretincu broj 4, udaljenost je 6). Funkcija vraća 0 ako nijedan zapis nije zapisan kao preljev; inače vraća najveću udaljenost. Ako postoji više takvih zapisa, vratiti bilo koji. Funkcija treba imati prototip:

```
int max_udaljenost(FILE *f, zapis *z);
```


Rješenje:

```
int max_udaljenost(FILE *f, zapis *z){
    zapis pretinac[C];
    int i, j;
    int udaljenost, max = 0;
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) {
                /* Ako zapis nije prazan */
                if (adresa(pretinac[j].sifra) != i){
                    udaljenost = i - adresa(pretinac[j].sifra);
                    if (udaljenost < 0) udaljenost += M;
                    if (udaljenost > max){
                        *z = pretinac[j];
                        max = udaljenost;
                    }
                }
            }
        }
    }
    return max;
}
```

Rekurzija

1. Niz brojeva definiran je rekurzivno na slijedeći način:

$$f_0 = 1,$$

$$f_1 = 2,$$

$$f_n = (f_{n-1} + 1) * f_{n-2}, \text{ za } n > 1.$$

Napisati rekurzivnu funkciju koja će izračunati n-ti član niza. Odrediti apriornu složenost funkcije. Funkcija mora imati prototip:

```
long f(int n);
```

Rješenje:

```
long f(int n){
    if (n < 2){
        return (n + 1); // rješavamo oba slucaja
    }else{
        return (f(n-1) + 1) * f(n-2);
    }
}
```

2. Zadana je funkcija max_elem koja vraća indeks najvećeg elementa u cjelobrojnom polju. Napisati **rekurzivnu** funkciju sort_rek koja će, koristeći funkciju max_elem, urediti polje po veličini.

Prototipi: `int max_elem(long *polje, int N);`
`void sort_rek(long *polje, int N);`

Rješenje:

```
void sort_rek(long *polje, int N) {
    int max;
    long pom;
    /* polje od jednog elementa */
    if (N == 1) return;

    /* tražim najveći element */
    max = max_rek(polje, N);

    /* stavljam najvećeg na prvo mjesto */
    pom = polje[max];
    polje[max] = polje[0];
    polje[0] = pom;

    /* rekurzivno se pozivam za ostatak polja */
}
```

```

    sort_rek(polje+1, N-1);
}

```

3. Napisati rekurzivnu funkciju koja će izračunati istu sumu reda kao i zadana funkcija **f**:

```

double f(int n) {
    double suma = 0;
    int i;
    for (i = 1; i < n; i++)
        suma += 1./ (i * (i + 1) * (i + 2));
    return suma;
}

```

Rješenje:

```

double f(int n){
    --n;
    if (n<1) return 0;
    return 1./ (n*(n+1)*(n+2)) + f(n);
}

```

ili

```

double f(int n){
    if (n<=1) return 0;
    return 1./ ((n-1)*(n)*(n+1)) + f(n-1);
}

```

Sortovi

Zadan je niz brojeva: **1, 5, 7, 4, 3, 6, 8, 2, 9, 0**

Ilustrirajte uzlazno sortiranje zadanog niza brojeva (ispišite niz nakon svake zamjene dvaju elemenata):

- a) (2 boda) Algoritmom **shell sort** za slijed koraka {4, 2, 1}. Kako izgledaju 4-, 2- i 1-sortirani nizovi?
- b) (2 boda) Algoritmom **quicksort**. Stožer odaberite metodom aproksimacije medijana temeljem početnog, krajnjeg i središnjeg člana polja.

Rješenje:

a)
1 5 7 4 3 6 8 2 9 0
1 5 7 2 3 6 8 4 9 0
1 5 7 2 3 0 8 4 9 6
1 0 7 2 3 5 8 4 9 6
1 0 7 2 3 5 8 4 9 6
1 0 3 2 7 5 8 4 9 6
1 0 3 2 7 4 8 5 9 6
0 1 3 2 7 4 8 5 9 6
0 1 2 3 7 4 8 5 9 6
0 1 2 3 4 7 8 5 9 6
0 1 2 3 4 7 5 8 9 6
0 1 2 3 4 5 7 8 9 6
0 1 2 3 4 5 7 6 8 9
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

b)
1 5 7 4 3 6 8 2 9 0
0 5 7 4 <u>1</u> 6 8 2 9 3
0 5 7 4 9 6 8 2 <u>1</u> 3
j i
0 1 7 4 9 <u>6</u> 8 2 5 3
3 4 9 <u>6</u> 8 2 5 7
3 4 9 5 8 2 <u>6</u> 7
i j
3 4 2 5 8 9 <u>6</u> 7
j i
3 4 2 5 6 9 8 7
3 2 4 5
j i
7 8 9